

PŘÍLOHY

PŘÍLOHA Č. 1: ŽÁDOST O POVOLENÍ VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ

Vážená paní
Mgr. Zorka Müllerová
ředitelka
Domov pro seniory
Riegrova 2111
508 01 Hořice

v Hořicích dne

Věc: Žádost o povolení výzkumného šetření v Domově pro seniory Hořice

Vážená paní ředitelko,
Dovolujeme si Vás požádat o povolení výzkumného šetření v Domově pro seniory, jež by mělo být součástí závěrečné bakalářské práce studentky Lucie Hladké, narozené 22. 1. 1997, posluchačky 3. ročníku bakalářského studijního programu Ošetrovatelství, prezenční formy, LF UK v Hradci Králové.

Cílem této práce je popsat a analyzovat kvalitu života seniorů, kteří trvale žijí v Domově pro seniory.

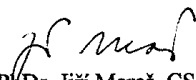
Výzkumné šetření bude provedeno formou vyprávění, rozhovorů a dotazníku, který je přiložen k žádosti.

Závěrečná práce je zpracována pod odborným vedením Prof. PhDr. Jiřího Mareše, CSc., Ústav sociálního lékařství, Lékařská fakulta UK v Hradci Králové.

Výsledky šetření Vám rádi poskytneme.

Prosíme o sdělení Vašeho rozhodnutí

Se srdečným pozdravem

prof. PhDr. Jiří Mareš, CSc.

Hladká Lucie
Lhotova 359
507 71 Miletín

Ústav sociálního lékařství
Šimkova 870
50038 Hradec Králové
mares@lfhk.cuni.cz
+420 495 816 426

Univerzita Karlova
Lékařská fakulta v Hradci Králové
Ústav sociálního lékařství
Šimkova 870, 500 03 Hradec Králové
IČO: 00216208 DIČ: CZ007
-184-

Vyjádření vedení instituce:

- Souhlasím
 Nesouhlasím

Datum: 19. 2. 2019

Podpis a razítko

Sociální služby města Hořice
Riegrova 2111, 508 01 Hořice
IČ: 708 89 961

-1-

PŘÍLOHA Č. 2: DOTAZNÍK OPQOL – ČESKÁ VERZE

Dotazník OPQOL-CZ-20

Vážená paní, vážený pane, prosíme Vás o pravdivé zodpovězení níže uvedených otázek.

1. Jste muž žena (odpověď označte křížkem)

ve věku 60-69 70-79 80 a více

2. Rodinný stav

- svobodný/á
- ženatý/vdaná
- s partnerem/partnerkou
- rozvedený/á
- vdovec/vdova

3. Bydlení

- žiji doma (samostatně bez pomoci druhých)
- žiji doma (pomáhají mně druzí)
- žiji s rodinou (ne ve vlastní domácnosti)
- žiji v penzionu, v domě s pečovatelskou službou
- žiji v domově důchodců, v domově pro seniory

4. Aktuální zdravotní stav

- zdravý/á
- jen nemoci přiměřené věku
- dost nemocný/á

Pokyny pro vyplňování

Odpovězte prosím na všechny otázky. Pokud si nejste jist/a, jak na nějakou otázku odpovědět, vyberte prosím tu odpověď, která se Vám zdá nejvhodnější. Často to bývá to, co Vás napadne jako první. Berte přitom v úvahu, jak běžně žijete, své plány, radosti i starosti. Ptáme se na Váš život za **poslední dva týdny**. Svůj názor vyjádřete **zakroužkováním** příslušné číslice. Pokud se spletete nebo změníte názor, nevádí. Škrtněte to, co už neplatí a zakroužkujte to, co platí.

1. Když vezmete v úvahu jak dobré, tak špatné věci, které ovlivňují Vaši kvalitu života, jak byste ohodnotili svou kvalitu života celkově?

1.	Svoji kvalitu života celkově hodnotím jako	velmi dobrou 1	dobrou 2	vyhovující 3	špatnou 4	velmi špatnou 5
----	--	-------------------	-------------	-----------------	--------------	--------------------

2. Prosím, označte, jak moc souhlasíte nebo nesouhlasíte s každým z následujících tvrzení:

		Souhlasím	Spíše souhlasím	Těžko rozhodnout	Spíše nesouhlasím	Nesouhlasím
1.	Celkem si užívám života	1	2	3	4	5
2.	Většinu času se cítím šťastný/á	1	2	3	4	5
3.	Mám radost ze života, těší mě život	1	2	3	4	5
4.	Mám ještě dost sil, fyzické energie	1	2	3	4	5
5.	Můj zdravotní stav mně komplikuje péči o sebe sama a o můj domov	1	2	3	4	5
6.	Moje rodina, přátelé, sousedé mi pomohou, když by bylo potřeba	1	2	3	4	5
7.	Bylo by lepší, kdybych se víc stýkal/a s lidmi, žila společensky	1	2	3	4	5
8.	Rád/a bych měl/a kolem sebe více lidí, se kterými bych si užíval/a života	1	2	3	4	5
9.	Mám své děti blízko sebe, což je pro mě důležité	1	2	3	4	5
10.	Jsem přiměřeně zdrav/a, abych byl/a nezávislý/á	1	2	3	4	5
11.	Z mého důchodu si mohu dovolit jen málo, životní náklady omezují můj život	1	2	3	4	5
12.	V místě, kde žiji, se cítím bezpečně	1	2	3	4	5
13.	Beru život takový, jaký je a snažím se ho využít co nejlépe	1	2	3	4	5
14.	Mám tendenci brát život z té lepší stránky	1	2	3	4	5
15.	Mám dost peněz, abych platil/a účty za domácnost	1	2	3	4	5
16.	Mám dost peněz, abych platil/a opravy nebo výpomoc v domácnosti	1	2	3	4	5
17.	Mohu si dovolit koupit, co chci	1	2	3	4	5
18.	Nemohu si dovolit koupit takové věci, kterých bych si užíval/a	1	2	3	4	5
19.	Náboženství, víra, filozofie jsou pro můj život důležité	1	2	3	4	5
20.	Kulturní události, náboženské svátky, oslavy jsou pro můj život důležité	1	2	3	4	5

PŘÍLOHA Č. 3: OTÁZKY K ROZHOVORU

1. Jste spokojen/a s ubytováním? Jak je to tady se stravováním, s hygienou?
2. Myslíte, že jste se vyrovnal/a se svými zdravotními problémy? Vyhovuje Vám dostupnost a kvalita poskytované zdravotní péče?
3. Jak je to tady s volným časem? Co dělá většina? Co vy?
4. Našel/a jste si zde nějaké přátele? (Máte tu někoho, s kým se můžete pobavit, komu se svěřit?)
5. Někteří lidé říkají, že stereotyp je v DpS častý, jak je to u vás? Je něco, čím se dokážete zabavit, rozptýlit?
6. Jak je to tady s lékařem, sestrami?
7. Pokud o tom chcete mluvit – co pozitivního se ve Vašem životě stalo?
8. Jste věřící? Věříte v něco nebo v někoho?
9. Jsou různé důvody, proč se lidé ocitnou v DpS (někdo je sám, zdravotní důvody), jak je to ve Vašem případě?
10. Co byste poradil/a někomu, kdo chce jít bydlet do domova pro seniory?
(V každém zařízení je to trochu jiné, proto se chci zeptat.)

PŘÍLOHA Č. 4: DOSLOVNÝ PŘEPIS ROZHOVORŮ

Klientka A

1. Jste spokojena s ubytováním? Jak je to tady se stravováním, s hygienou?

„Jsem, ano jsem spokojená. Jsem tu šťastná, nic jiného mi nezbývá, přece si nebudu naříkat, když nemám východisko. Tak přeci musím přijmout i toho tygra v kleci a musím se s ním skamarádit, nedá se nic dělat, nebo mě sežere. Tak to je taková moje prostě doména mého života myšlenkově.“

„Jíme z toho zařízení, tak někdy se trefěj někdy se netrefěj jo, ale já jsem jedla jinak a ten zlom byl pro mě velice náročný. Já jsem jedla velice zdravě a tady máme uzeniny a paštiky dneska máme, včera jsme měli uzeninu, to jsem já nikdy nejedla. Ted' to musím jíst a říkám si jen jedno, ty mojí psychice, seš už v takovém vysokém věku, že už nemůžou na tobě nic zkazit. Musíte se přizpůsobit. V životě ať přijdete kamkoliv, tak se člověk musí přizpůsobit, aby nebyl ve střetu s ostatníma lidma. Až je poznáte, tak pak můžete trošičku s nima, už znáte jejich vlastnosti, jejich povahu a už musíte tak nějak malinkato je začnout řídit. Já jsem tady spokojená, protože nikomu nic neříkám a je tady výbornej personál a já jim za všechno teda děkuju a už jsme tady tak seřaný, že když já odcházím ráno na snídani, paní uklízečka sem vběhne, všechno tady uklidí, jo, já ji za to děkuju a takhle to je. Včas chodím všude, to je důležitá věc.“

„Každej chodíme jednou za tejděn do koupelny, já chodím v neděli, ale dnes a denně se meju tady do půl těla. Hygiena tady je, ano.“

2. Myslíte, že jste se vyrovnala se svými zdravotními problémy? Vyhovuje Vám dostupnost a kvalita poskytované zdravotní péče?

„No jistě, co mně jinýho zbývá. Musíte přijmout to, co prostě tady je jako podstatný a přirozený. Tady je nějaký řád. To víte, že bych třeba doma spala do půl devátý, tady je prostě půl sedmý, maximálně ve třičtvrtě na sedm a to už jdu, v půl osmý je snídaně, v půl dvanáctý oběd, v půl pátý večeře.“

3. Jak je to tady s volným časem? Co dělá většina? Co vy?

„Já mám volnej čas, jenom hlásím: sestři odcházím, do přírody, do města a zase hlásím příchod. Ostatní leží, a nebo jsou protivný i na sestry. Mrzutý, ne protivný, mrzutý jsou. A divíte se? Ale doma nemůže nikdo bejt, protože rodina je zaměstnaná a nebylo by na ně

možnost, že jo, takhle, když by někdo spad, tady každou chvilku někdo v noci spadne. Proto já jsem zásadně říkala, že v noci tady mám ten gramofon a v noci nebudu nikde rozespálá lítat, to jsem řekla. To má každéj. No je to směšný, mně to nevadí, já ho mám čistej, kdyžtak si ho ještě vystříkám. Jinak máme společnej záchod. Chodím ven a čtu. Knihy ne, ale poučuju se, mám tady třeba Sám sobě doktorem nebo Reflexní terapii, já jsem stála i na hlavě, jsem dělala cvičení a denně cvičím ráno.“

4. Našla jste si zde nějaké přátele? (Máte tu někoho, s kým se můžete pobavit, komu se svěřit?)

„Já se bavím se všema a na nikoho se nevážu. A chodím taky sama i nahoru, tamhle mám ty hole, chodím sama. S každým se zastavím, promluví pár slov a deme dál. Protože já si jdu svým tempem a každéj druhej taky jde svým tempem. Mám všechny a nikoho. Já se bavím s každým a nejsem vázaná na nákou osobu. Jsou tady lidi daleko starší, zdravím je, to si řekneme co a jak, při obědě nebo tak. Jo, máme tady paní, který je 95 a ta jako ráda si se mnou povídá, tak vždycky říkám Jarmilko sedni si sem, špatně chodí, že jo, no a tak je jí člověk oporou, aby se vypovídala. Poslouchám. To potřebujou někdy lidi, víte. Oni mají rádi, když se můžou někomu svěřit a já jsem takovej ten člověk, kterej je vyslechne, a to je taky potřeba. To proto mě maj tady lidi rádi. Já když jsem sem přišla tak tady byl jeden pán a já ho dycky zdravila a on je teda na tom kolečkovým křesle on mně povídal co čumíš, já povídám, no to snad ne, no a teď jsme nejlepší kamarádi. Pozdravím je, prohodím slovo, to se musí, víte, to nemůžu chodit jako furie, to nejde. Já zdravím i mladý.“

„A teď tady mám vnučku z Anglie, která přijela na ten tejden, byla tady včera, choděj za mnou. Až příliš, říkám děti zastavte se, máte svý povinnosti, mně se nic neděje. Na hřbitov chodím za manželem, tam si to dávám do pořádku a uklidím tam, třeba i před tou sochou panny Marie.“

5. Někteří lidé říkají, že stereotyp je v DpS častý, jak je to u vás? Je něco, čím se dokážete zabavit, rozptýlit?

„Ta pravidelnost člověka prostě léčí, protože když budete jednou jíst v 9 a budete obědvat třeba ve 4 a večír nebudete mít hlad a v půlnoci budete vymetat ledničku no tak to přeci nejde, tady to je správný. Pořádek musí bejt, ve všem. A ve spaní to samý, já ulehám v 8 hodin, vzbudím se v noci, to ano, proto musím jít třeba na to WC, třeba se proto vzbudím, že už potřebuju ven, víte, no to je tak tělo nastavený, no a zalehnu, zavrtám se a spím dál.“

6. Jak je to tady s lékařem, sestrami?

„Sestřičky tady jsou hodné v mezích normy, nemůžou být na všechny, že jo. To není tady jednoduchý, jsou tady ležící pacienti, je třeba je přebalovat, krmit. Doktor přijde sem jednou za týden a ještě na základě, protože tam jsou zdravotní sestry a ty když něco někde je, tady byla chřipková epidemie a já jsem dostala zánět průdušek, dostala jsem až tři antibiotika, až třetí mě teprve zabraly. No a tak jsem se z toho dostala a teď zase chodím ven. Chůze, chůze ta je důležitá a bejt v přírodě. Psychiku musíte mít.“

7. Pokud o tom chcete mluvit – co pozitivního se ve Vašem životě stalo?

„Měla jsem 3 děti za sebou, po svatbě za rok a třičtvrtě a pak každý dítě za rok a třičtvrtě. Můj muž brzo zemřel, v 55 letech a mně bylo 47 roků a 3 děti. A syn ten chodil do Liberce na vysokou školu, čili platit, musela jsem mít finance, že jo, po manželovi jsem dostávala 800 korun, no tak to šlo zase na toho syna, aby tam moč vůbec doštudovat a já jsem to neřešila a nikdy jsem se už nechtěla vdávat, každé mně říkal, proč ty zůstáváš sama a já jsem povídala, protože mám děti a budu si dělat to, co dětem vyhovuje a ne abych se přizpůsobovala někomu druhému, kterej by neměl vztah a na co mužskýho, já mám tři děti, víc už nepotřebuju. Jeden syn je po infarktu a ten nejmladší syn má takovou trošku horší nemoc, ale musím jim bejt oporou. A pak se kluci ženili, vdávala se dcera a už to šlo, že byli po sobě. Chodili nejdřív do tanečních, tak to každé rok byli taneční a pak se zase brzo ženili a vdávaly a já jsem si vždycky musela vypučit na tu svatbu, protože to sem neměla ty peníze, no a pak sem zas chodila uklízet, abych to splácela ty půjčky. Mám hodný děti, celej život sem jim věnovala no a děti mně to dneska odvádějí a říkám, že sklízím ovoce svého života. Propojený jsme teda celá rodina a víme jeden o druhým. Já jsem byla ve svém životě velice činná, protože jsem byla sama, rozhodovala jsem si o svém životě taky sama.“

8. Jste věřící? Věříte v něco nebo v někoho?

„Jsem věřící, tady máme mši každé měsíce. Sem chodí ten pan farář. Každé se upíná k Bohu, když mu je zle. Ale nechodím teda jako ke zpovědi nebo něco takovýho, to ne, to už teď ne. Věřím v anděly strážný, já jdu po cestě a rozmlouvám s Bohem. A děkuju mu za všechno. A prosím, pro druhý a prosila jsem, abych byla aspoň soběstačná a nedělala dětem starosti a až přijde můj čas, tak že odejdu. A prosím dycky, abych dny, který mně jsou darovaný, prožila ve zdraví, soběstačnosti a v lásce s celou rodinou a s dobrými lidmi. A chodím, to nemusím se s nikým bavit, když jdu sama, mám svůj klid. Tam je socha svatýho Josefa a říkám, Josífku, už jsem zase tady, ty seš jedinej mužskej, kterej na mě čeká.“

9. Jsou různé důvody, proč se lidé ocitnou v DpS (někdo je sám, zdravotní důvody), jak je to ve Vašem případě?

„Protože mě sem doporučila LDN. Já mám byt, kterej je ve 4. poschodí, bez výtahu a to v tomhle období bylo pro mě velmi náročný, já bych bejvale musela zůstat doma a ty děti bych natolik prostě zatěžovala, protože maj už svoje děti a zase svoje vnoučata a já bych je tam zatěžovala, že by mě to i psychicky likvidovalo. No a tak sem šla sem. Taky jsem tady byla jako ležící, no a pak jsem se z toho zmátořila. Ale musíte mít pevnou vůli a já mám asi pevného vola, no a když řeknu, že to pude, tak to pude. Taky to de někdy s odřenýma žádama, ale já mám pevnou vůli a to je to důležitý u člověka. Bejt příkladem v životě, to je důležitý pro tu rodinu. Já nekárám nikoho, ale můj názor si vyslechnou, udělej a zařid' si to podle svýho, můj názor je tento a ty se zařid' podle sebe. Nikoho neovlivňuju, ale právě na základě tohohle jsem takovej člověk. Má rodina mně velice důvěřuje.“

10. Co byste poradila někomu, kdo chce jít bydlet do domova pro seniory?

(V každém zařízení je to trochu jiné, proto se chci zeptat.)

„Já si myslím, že tady má aspoň trochu společnosti a že má pocit, že tu rodinu nezatěžuje. Mě to nenapadlo v životě, že já bych mohla bejt v domově důchodců. To vás k tomu připraví, ten život. Tak co chcete dělat, já přece ty děti neuštvu. A když jsem nemohla si sama vařit nebo něco takovýho, že jo.“

Klientka B

1. Jste spokojena s ubytováním? Jak je to tady se stravováním, s hygienou?

„Já jo, já jako celkově jo.“

„Ted' se jako pohoršili letos bych řekla, i když nám jako přidali, ale zase z toho co nám přidali na placení, tak se to pohoršilo. Jíme tady na pokoji a chutná nám jak kdy, sníme, co sníme, když tak jim to vrátíme. Můžeme si vybrat tři jídla, polévka ne, ta je jenom jedna, ale jinak si můžeme z třech jídel vybrat.“

„Boženku, moji spolubydlící, koupou každý tejdén a já se chodím sama sprchovat. Jsou tady dvě koupelny. A já když se tam jdu koupat, tak to musím nahlásit, že jdu do koupelny, kdyby něco, tak oni se tam na mě choděj dívat. Kdybych něco chtěla, tak oni mně umejou třeba záda nebo tak.“

2. Myslíte, že jste se vyrovnala se svými zdravotními problémy? Vyhovuje Vám dostupnost a kvalita poskytované zdravotní péče?

„Musí to člověk brát jak to de. Nám už nikdo nepomůže na starý kolena, si myslím.“

3. Jak je to tady s volným časem? Co dělá většina? Co vy?

„Boženka ta čte a já spím, abych řekla pravdu. Někdy si čtu, tamhle mám časopisy a křížovku, luštím, že jo, ale abych řekla upřímně, většinu času prospím. Na procházky ven teď nechodíme, až bude teplejc, tak nás vezmou na vozeječek a projdou to s náma támhle k samošce nebo na zmrzku. Já teda chodím o hůlkách, ale že se motám, tak já mám strach jít dál sama.“

4. Našla jste si zde nějaké přátele? (Máte tu někoho, s kým se můžete pobavit, komu se svěřit?)

„Tady mám moc dobrou kamarádku. Rozumíme si spolu. Paní Černá si přála, abych sem nastoupila, abychom si tykaly, i když to je jasný, že ona je o nějaký pátek starší, no ale takhle nám to vyhovuje lepší. Já bych ji měla ráda i beztak, i kdyby jsme si vykaly nebo tykaly. To ona nakonec už poznala, že já jsem takový srandista.“

5. Někteří lidé říkají, že stereotyp je v DpS častý, jak je to u vás? Je něco, čím se dokážete zabavit, rozptýlit?

„Stereotyp jo, jako že nemáme co na práci furt kolem dokola, že jo. Ona je tady dílna, co tam dělaj to nevim, tam jsme ještě nebyly v dílně se podívat, takže nevim, nemůžeme vám nic říct. Ale jinak, když jsou nějaký akce, jako ze školy sem choděj třeba zpívat, tak se jdem podívat. Jako kulturně žijeme, když tady něco je. Ted' jsem tam četla, že bude Zuzka s těma pejskama od úterka příští tejden. Ona má doma pejsky a asi je doma cvičí bych řekla, protože ona sem přijde a ty pejskové co jim právě řekneme, tak oni všechno udělají. My jsme tam teda ještě nebyly, to je ted', tak se tam pudeme s Boženkou podívat, jestli nám to zdraví dovolí.“

6. Jak je to tady s lékařem, sestrami?

„Sestřičky jsou hodný, moc hodný sestřičky jsou tady, opravdu. My si nemůžeme stěžovat. A lékař? Včera tady byl. Protože mám zánět žil, tak mě ještě byl připsat nějaký léky.“

7. Pokud o tom chcete mluvit – co pozitivního se ve Vašem životě stalo?

„Mám dva syny, tak s nimi jsem trochu poblbla, když byli malí. Vnoučat mám pět. Mladší syn má dva kluci a holku, holka ta chodí na mažoretky do Hradce a kluci to jsou fotbalisti, takže nemaj tolik času, jak se řekne, aby za mnou chodili. Oni musej s nima jako dozor chodit, takže mladý jako snacha a syn ty nemaj zase čas, poněvadž jeden musí s jedním a druhý s druhým takže toho času za mnou přijít tolik nemaj, ale když tak mně zavolaj.“

8. Jste věřící? Věříte v něco nebo v někoho?

„Já věřim i nevěřim, abych vám řekla pravdu. Že bych jako jo byla moc věřící, to ne. Boženka ta sem chodí na bohoslužby, ona se pomodlí i za mě. Já říkám, že kdyby byl pánbůh, že by takovejhle bordel, jako je teď, že by to nedovolil, takhle tím pádem to myslím. Ale věřim tomu, že někdy nějaký ten Pánbůh existoval, protože já jsem rodačka ze Slovenska a moje babička ta měla Bibli a že jsem to jako četla a zkrátka říkám, když jsem byla doma, tak jsem musela, babička byla pobožná. No a co jsem tady v Čechách, tak do kostela nechodim. A tady už jsem 57 roků.“

9. Jsou různé důvody, proč se lidé ocitnou v DpS (někdo je sám, zdravotní důvody), jak je to ve Vašem případě?

„Já jsem sem šla, abych vám to řekla takhle ve zkratce, ze zdravotních a z rodinných důvodů. V rodině nám to neklapalo a jinak ze zdravotních důvodů. Potřebovala jsem pomoc a neměla jsem ji někdy, tak jsem se rozhodla, že půjdu do domova důchodců.“

10. Co byste poradila někomu, kdo chce jít bydlet do domova pro seniory?

(V každém zařízení je to trochu jiné, proto se chci zeptat.)

„To se musí rozhodnout každý sám. Když se o člověka nemá kdo postarat, jak je to lepší tady. Na každým záležití, já jsem teda byla rozhodnutá, poněvadž nám to doma neklapalo, tak že sem jako pudu. Synovec, ty mě naváděli už delší dobu, poněvadž já jsem ani k jednomu nechtěla, já jsem říkala, že nikomu nechci být na obtíž, takže jsem nešla násilím, že by mě sem jako dali. Oni mně říkali, to se musíš rozhodnout sama a já jsem je nechtěla, no jak bych to řekla, zatěžovat, jsou mladý, poznáte to, abych vám pravdu řekla, až budete starší, že to není to stáří jednoduchý pak, když jako nemůžete, tak je to špatný.“

Klientka C

1. Jste spokojena s ubytováním? Jak je to tady se stravováním, s hygienou?

„Ale jo, ubytování je tady pěkný. Ubytování je tady normální. Já když se mně chce, tak jdu ven, já potřebuju jít na vzduch, nemůžu být tady pořád zavřená v místnosti, já bych se tady zbláznila. Potřebuju mezi lidi. Tam si sednu, povídáme si trošičku a tím to jako lepší uteče ten čas.“

„Stravování úplně normálně, já nejsem nějaký strážník extrovní, já jedla vždycky normálně. Tady je koupelna a to se tam dycky sejdem v určitý den jako je čtvrtek, já mám čtvrtky, tak to tam dyckychodim na mytí, záda mně umejou, já se vydrbu, abych trochu žila jako hygienik. Musí to být.“

2. Myslíte, že jste se vyrovnala se svými zdravotními problémy? Vyhovuje Vám dostupnost a kvalita poskytované zdravotní péče?

„To musím brát, jak to de. Já vždycky říkám, co mě čeká, to mě nemine.“

3. Jak je to tady s volným časem? Co dělá většina? Co vy?

„Já jsem venku. Pro mě jediný koníček je, že chodím ven na vzduch, tam se projdu, popovídám si tam třeba s lidmi a zase se vrátím tady do té ubytovny, tady do toho svého kláštera. Když třeba poprchává, tak tady du, no a když je hezky, tak to jsem samozřejmě vůbec venku. Já vždycky říkám, že se jdu nadejchat čerstvého vzduchu. Já být pořád tady zavřená, bych se tady zbláznila. Já nikdy nebyla jako samotářka, vždycky jsem byla společenská, měla jsem vždycky známý. Já jsem byla náčelnicí Sokola, takže jsem vedla děti.“

4. Našla jste si zde nějaké přátele? (Máte tu někoho, s kým se můžete pobavit, komu se svěřit?)

„Já chodím dycky k jedný svý známý, sedíme spolu u stolu, tak jako dycky k ní chodim večer nebo odpoledne, takže si povídáme. Když nejsem venku, tak du k ní, abychom si spolu popovídaly, něco si řekly, zavzpomínaly, jako to bývá normálně. Občas se na mě přijde taky podívat dcera.“

5. Někteří lidé říkají, že stereotyp je v DpS častý, jak je to u vás? Je něco, čím se dokážete zabavit, rozptýlit?

„Já jsem tady úplně normálně, když chci, tak si du ven, du se projít, to musím. Jak přijdu, zase si lehnu, odpočnu, najim se a jak je po obědě, tak honem ven. Já si zpestřím den tím, že jdu ven. Tam si povídáme s lidmi na lavičce, aby nám to uteklo. Jsme tady, tak nedá se nic dělat. Co můžu dělat.“

6. Jak je to tady s lékařem, sestrami?

„Ale jo, sestřičky jsou výborný, ty jsou vynikající, ty jsou hodný. Musej mít někdy velký utrpení, poněvadž oni někdy něco mluvej a já si to musím přetlumočit do toho svýho jazyka a co to povídá sestra, abych jako odpověděla normálně. Lékař chodí, když je potřeba, jinak já jako lékaře mám ráda, ale radši, když vod nich můžu dál, poněvadž radši když nemusím lékaře mít. Ono o to nikdo nestojí, poněvadž, jak něco zlobí, tak to je nepříjemný.“

7. Pokud o tom chcete mluvit – co pozitivního se ve Vašem životě stalo?

„Můj otec byl náruživěj kuřák a já jsem vždycky říkala, že si vezmu chlapce, kterej nekouří a tak jsem si ho vzala. A to jsme si rozuměli, já měla opravdu hezký manželství, moc jsme si rozuměli. Vychovali jsme 2 děti. To byl můj život. Bohužel chlapec se nám zabil v horách ve Francii. Myslela jsem, že to nepřežiju, člověk všechno přežije. A ráda jsem hrála na klavír. Já jsem chtěla bejt zpěvačkou, měla jsem krásnej silnej hlas a to jsem si zpívala, hrála na klavír, to jsem jako milovala. Když mně bylo smutno, tak jsem šla ke klavíru a hrávala jsem si tam a bylo mně hned dobře, hned jsem měla dobrou náladu. Jako náčelnice Sokola jsem řídila Sokol a bylo to hezký. S dětmi jsem si rozuměla. Nacvičovala jsem taky 4 slety v Praze. Sokol byl můj život, já ho milovala. Ještě kolikrát jdu po náměstí a děti na mě vzpomínaj. Říkají, bylo to sestro hezký, když jsi nás vedla. Hledala jsem vždycky, co bylo hezký, vždycky jsem u každýho hledala něco pozitivního, něco, co mě rozjaří, co mně bude příjemný.“

8. Jste věřící? Věříte v něco nebo v někoho?

„Jsem. Já jsem si vždycky udělala bohoslužbu sama doma, šla jsem si do přírody, tak jsem vždycky odpočívala. Nedělala jsem nic zlýho. Beru ten život jak je.“

9. Jsou různé důvody, proč se lidé ocitnou v DpS (někdo je sám, zdravotní důvody), jak je to ve Vašem případě?

„Já bych byla úplně sama doma v baráku no a to říkají, to bychom vám nedovolili, poněvadž tam bylo 14 schodů a říkali, to byste šlápla a letěla byste dolů a byla byste tady sama a nikdo by vám nepomohl, nikdo by o vás vůbec nevěděl. Tam voni to ani nedovolují takhle, když někdo je sám. Tak jsem jako šla sem.“

10. Co byste poradil/a někomu, kdo chce jít bydlet do domova pro seniory?

(V každém zařízení je to trochu jiné, proto se chci zeptat.)

„Ať tam jde. Má - li tam být sám, jako kdybych měla být sama v tom domě, tak bylo by to hrozný. Já jsem vždycky byla společenská, vždycky jsem měla ráda lidi, zpívala jsem a hrála na klavír. Mě bavil život.“

Klientka D

1. Jste spokojena s ubytováním? Jak je to tady se stravováním, s hygienou?

„Já tady nejsem zas tak dlouho, ale jsem spokojená s ubytováním, mně vyhovuje, že jsem tady sama, protože já dost špatně slyším, já bych si moc povídat s těma druhýma pacientama nemohla. Tak jako čtu a dívám se na televizi. Jsem spokojená.

Takhle, snídaně mám strašně ráda, protože to je většinou chleba, máslo, salám já nejím, to nechávám stranou, ale mám tady džem od dcery, já to mám ráda sladký. Tak si místo toho dám na ten chléb ten džem, nebo vajíčka dostáváme. Ale abych vám řekla pravdu, to ostatní jídlo mně moc tady nechutná, většinou toho dost nechávám. My tady máme jídla na výběr, ale abych vám řekla pravdu, já to vyberu a pak to vůbec nepoznám, že to je to jídlo, co jsem si vybrala. Víte, ono přeci jenom se vaří pro hodně lidí, tak jako to nemůžete brát, jako když je to uvařené doma. Někdy mi to chutná, někdy ne, většinou dost v poledne to jídlo vracím. Večeře spíš jako sním, protože to máme třeba párek, tak ho sním, protože jsem ho dlouho neměla, tak mi to zase přijde takový jiný. Nebo jsou to nějaký pomazánky a chleba, tak to taky sním.“

„S hygienou si nemůžu stěžovat, tady opravdu je pořád čisto. Každý pondělí nás koupají, ale já se stejně u umyvadla omyju. Já sice levou rukou nemůžu moc, protože jsem měla mrtvici na půl těla, tak musím všechno, co zvládnou tou pravou, takže se meju jenom tou pravou

rukou, ale to se umeju, že jo, vždycky. Tady na to koupání se vždycky těším, protože oni tady vědí, že tu vodu tady máme rádi, tak nás ty sestřičky sprchujou i trochu dýl, umejou nám hlavně hlavu, tu bych si sama neumyla.“

2. Myslíte, že jste se vyrovnala se svými zdravotními problémy? Vyhovuje Vám dostupnost a kvalita poskytované zdravotní péče?

„Ta chůze se už tak nedivím, že tolik nemůžu, protože já mám operovaný oba dva kyčelní klouby, takže to už vás trochu omezuje, přece jenom. Ta levá je dobrá, ale ta pravá, ta mě trochu bolí a začíná mě trochu bolet i koleno. Jako starýho člověka, že jo, už vás začíná bolet všechno a hlavně jsem trochu omezená tou mrtvicí.“

3. Jak je to tady s volným časem? Co dělá většina? Co vy?

„Volný čas trávím, abych vám řekla pravdu tak, že já hodně čtu. Dcera mi nosí knihy. Já jsem zvyklá číst. Někdy se dívám na televizi, když tam je něco trochu zajímavého, ale já na tu televizi dost špatně vidím. Na filmy nějaký nekoukám, protože mně se to ztrácí před očima ten obraz. Poslouchám zprávy třeba nebo takový to mluvený slovo. A taky ten film už tak nepochopím dobře. Nevím o tom ve čtvrtině, dělaj do toho reklamu a já nevím, co bylo předtím. Jako že už tu paměť pochopitelně nemam.“

4. Našla jste si zde nějaké přátele? (Máte tu někoho, s kým se můžete pobavit, komu se svěřit?)

„Já tady nikoho neznám, abych vám řekla pravdu, protože v těch pokojích, co tady jsou ty lidi, tak oni většinou leží. Některý třeba chodí, viděla jsem, že třeba u televize sedí nějaký paní, ale víte, já bych je špatně slyšela, já si nemůžu s nikým povídat, protože já je neslyším. Když se s nima setkám ještě třeba u okna, tak třeba tam nějaká babička taky ještě stála a něco mi povídala, ale já jako ji vůbec neslyšela, co mi říká. Ale chodí sem za mnou dcera pravidelně, tak dvakrát, třikrát do týdne. Někdy jí říkám, že je to až moc. Protože já když jsem tady v pokoji, tady se nic neděje a co já ji můžu vypravovat. Můžu ji vypravovat, jestli něco čtu, nebo přinese i nějaké časopisy, abych si je prohlédla. Nebo se jí ptám na vnoučata, jestli přijedou. Ty za mnou taky někdy přijdou, abych je taky viděla. Ale byla bych radši doma, byla bych ráda, kdybych se mohla vrátit do svého bytu.“

5. Někteří lidé říkají, že stereotyp je v DpS častý, jak je to u vás? Je něco, čím se dokážete zabavit, rozptýlit?

„Většinu dne sedím tady v křesle sama. Nebo když přijde dcera, tak si povídáme. No ale ono se tady vlastně nic neděje. O čem si máte povídat, že jo. Nebo když přijede vnuk, tak se stává tady, tak si spolu povídáme. Ale já se nejvíc zabavím tím čtením. Já jsem zvyklá sama, protože mně zemřel brzo manžel.“

6. Jak je to tady s lékařem, sestrami?

„Tady se ty sestry opravdu starají a jsou strašně hodný, kdykoliv něco chcete, tak oni jsou ochotný to udělat. To bych si vůbec nemohla stěžovat. Jsou tady hodný ty sestřičky, mají trpělivost, já si někdy myslím, že nevím, jestli bych ji měla takovou trpělivost.“

Já tady mám toho pana doktora, kterého jsem měla i v Miletíně, víte, takže já jsem vlastně k němu chodila celý ty roky, těch 15 let co tady bydlím, takže on mě zná, já jeho taky, takže když něco potřebuju, tak já můžu říct sestřičce, aby se na mě přišel podívat. Předepisuje mně léky, který už předepisoval, když jsem byla v tom Miletíně. Něco možná mi přidal, já už nevím, na co všechno beru léky, ale nedělá mi dobře srdce. No taky je mi už 88 let, tak musí už být taky něco opotřebovaný.“

7. Pokud o tom chcete mluvit – co pozitivního se ve Vašem životě stalo?

„Víte, já jsem prodělala dost takový šťastný život, ale pro mě největší problém byl, že brzo zemřel ten manžel. Bylo mi 48, když mi zemřel manžel. No ale já jsem měla krásný zaměstnání, který jsem milovala. Ono to vždycky trvá, když ztratíte takhle blízkýho člověka, ale já jsem se takhle pak věnovala tomu zaměstnání. Ještě jsem dělala přes, i když jsem mohla být už v důchodu. Pracovala jsem v módních závodech, kde se šilo na zakázku, přehlídky jsme dělali. To jsem byla pořád mezi lidma. Byla to teda velká starost, protože tam v Praze bylo 150 lidí zaměstnaných, tak pořád musíte mít nějakou starost, aby to tam šlo, ale já jsem to dělala ráda, víte, proto vlastně jsem žila. Bavilo mě to, moc ráda jsem chodila do práce. Protože to tak nějak vyplňuje člověku život.“

8. Jste věřící? Věříte v něco nebo v někoho?

„Abych vám řekla pravdu, já jsem taková věřící napůl. Protože se nedá říct, že nevěřím, ale tak jako nejsem vychovaná ve víře, takhle to chci říct, víte. Maminka s náma jako chodila do kostela, protože my jsme byli u československé víry ne u katolické, tam je to trošku takový jiný, než u katolický. Takže ve škole jsme měli náboženství, ten náš farář, co tam byl, byl

takovej jako že si s náma spíš povídal a hrál si s náma. Ta římskokatolická víra se hodně liší oproti té, na kterou jsem byla zvyklá, takže já nemám potřebu s novou vírou začínat. Víte, ale uvědomuju si, že to je velká úleva, kdo skutečně tu víru v sobě má, víte, je ten život snažší takový. Protože se smíříte se vším, berete to jako osud. Ono je to osud i tak, ale kdo má skutečně takovou tu hlubokou víru, je to výhoda. To měla moje babička, na to si pamatuju. Když jsme vždycky chodili k ní na prázdniny, tak jsme s ní chodili, to jsme museli v neděli do kostela s ní jít. Protože si pamatuju, jak ona se vždycky večer modlila. Ona měla 5 dětí a vždycky se modlila za každý dítě. Ale moje rodiče už nebyli tolik věřící, takže chodili jsme sice jako děti do kostela, ale byl to takový civilní kostel no.“

9. Jsou různé důvody, proč se lidé ocitnou v DpS (někdo je sám, zdravotní důvody), jak je to ve Vašem případě?

„Mám takový dojem, že bych byla spokojenější, kdybych mohla mít svůj byt. Já mám svůj byt koupenej v Miletíně, garsoniéru, ale nemohla jsem to vyzkoušet. Protože jak jsem byla na LDN, tam jsem chodila, dost jako jsem chodila. Ale potom, když jsem přišla sem, tak jsem pořád ležela. Víte ono, na té LDN s váma dennodenně chodí někdo, ráno vás vytáhnou z té postele, i když se vám nechce kolikrát, ale řeknou, musíte a jsou tam takový přístroje, že vás tam posaděj a ono to s těma nohama cvičí. Čili tam jako jste rozhybaná. Kdežto tady víceméně sedím no, a nebo teda ležím. Čili kvůli tomu chození. To víte, že bych byla radši doma, ale nejde to.“

10. Co byste poradila někomu, kdo chce jít bydlet do domova pro seniory?

(V každém zařízení je to trochu jiné, proto se chci zeptat.)

„Víte, ono když je člověk už úplně nemožnej a nemůže, tak je to východisko pro ty lidi, je o ně postaráno. Velká výhoda je, že tady jste opravdu v čistotě, oni ty postele převlíkaj, pořád nám perou. Kdyby jsem sikaždej druhý den vzala noční košili novou, tak voni by prostě ji okamžitě vyžehlenou, vypranou uložili. Skutečně, co se týče pořádku, tak si nemůžu stěžovat.“

Klient E

1. Jste spokojen s ubytováním? Jak je to tady se stravováním, s hygienou?

„To víte, je to v rámci možností, jaké tady jsou. Musíte se přizpůsobit ostatním, doma je doma ale tady člověk není sám. Co se týká hygieny, máme společnou koupelnu, to se pro tolik lidí asi ani jinak nedá zařídit. A pro svoji běžnou potřebu máme umyvadlo na pokoji. Stravování mně vyhovuje hlavně z důvodu, že se nemusím starat sám, i když je to v přesně daný čas, který mi občas nevyhovuje, přesto jsem rád, že mám vše připravené a pokud požádám, přinesou mi jídlo i na pokoj. A hlavně se nemusím starat o umývání nádobí, což mě nikdy nebavilo, pokud jsem byl sám.“

2. Myslíte, že jste se vyrovnal se svými zdravotními problémy? Vyhovuje Vám dostupnost a kvalita poskytované zdravotní péče?

„Vyrovnal, nic jiného mi nezbývalo. Život se v těchto letech už musí brát takový, jaký je. Mohlo by to být daleko horší.“

3. Jak je to tady s volným časem? Co dělá většina? Co vy?

„Volný čas trávím spíš o samotě. Koukám na televizi, čtu, zajímají mě sportovní pořady, občas se podívám i na soutěžní pořad. Rád čtu knížky o přírodě.“

4. Našel jste si zde nějaké přátele? (Máte tu někoho, s kým se můžete pobavit, komu se svěřit?)

„Jsem spíš takový samotář, ale mám rád, když sem přijde nás někdo pobavit nebo když tady dělají zajímavý přednášky třeba o přírodě.“

5. Někteří lidé říkají, že stereotyp je v DpS častý, jak je to u vás? Je něco, čím se dokážete zabavit, rozptýlit?

„Skoro všechny dny jsou stejné, tady se nedá rozlišit, jestli je pondělí nebo sobota. Pokud to počasí dovolí, tak se jdu podívat do přírody. Mám rád přírodu a klid. Někdy si jen tak sednu na lavičku a poslouchám ptáky, jak zpívají, nebo pozoruju, jak se během roku mění příroda.“

6. Jak je to tady s lékařem, sestrami?

„Co se týká zdravotní péče, ta je na dobrý úrovni. Sestry jsou perfektní, doktor sem dochází, já si nemůžu na nic stěžovat.“

7. Pokud o tom chcete mluvit – co pozitivního se ve Vašem životě stalo?

„Já jsem se neměl nějak špatně. Když ještě tehle domov začínal, když mně bylo 25 roků, tak jsem jezdil na olympiádu s koňma. Na to rád vzpomínám. Já si vcelku nemůžu na nic stěžovat, já měl všechno. Něco vyšlo, něco nevyšlo.“

8. Jste věřící? Věříte v něco nebo v někoho?

„Věřící nejsem, myslím si, že křesťané jsou lumpové. Náboženství slouží k ovládnutí lidí a takové náboženství není k ničemu. Modlení k Bohu nám stejně nepomůže. Já asi věřím, že všechno je tak, jak má být a že štěstí přejde připraveně. Ne na vše se dá připravit, ale když jsme připravený, tak nás málo co dokáže zaskočit. Je to fráze, ale je to tak.“

9. Jsou různé důvody, proč se lidé ocitnou v DpS (někdo je sám, zdravotní důvody), jak je to ve Vašem případě?

„Já špatně chodím, mám problémy s nohou, takže musím všude s berlí no a doma jsem bydlel sám. Dřív děti bydleli se mnou, ale potom se odstěhovaly. Nejjednodušší způsob, když to bylo možné, bylo jít sem.“

10. Co byste poradil někomu, kdo chce jít bydlet do domova pro seniory?

(V každém zařízení je to trochu jiné, proto se chci zeptat.)

„Aby byli takový optimisti, jako já v tomhle. Brečet to vůbec nepomůže, musí se to brát jak to je. Ale málo lidí takových je, dělaj si s tím moc starosti. Chce to nějaký optimismus.“